

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Թիֆլիս, 14 մայիսի

ԽՈՐՀՐԵՎՈՂՈՎ ԳԵՆԵՐԱԼԻՏԵՆ ԿՈՒՆԵՐՆԵՐԻ

ԹԻՖԼԻՍ

Զեմաստայական համագումարը փակեց: Մեծամասնությունը
ցրում է, անկասկած, ճշգրտաբար տարածության տակ:

Ամեն ինչ պարզեց: Ամեն
որ հասկացաւ. սրանց ուղեկցիւն հանգիստաբանական լավակներ
թիւնները:

Ո՞վ հաւատաց, որ 1890 թ-ի կանոնադրութիւնը ընդունել է
ակալապից, զեմաստայական ունեւորը չուղեցնելու համար: Ո՞վ է
այն միակողմ, թէ հասարակութեան, թէ կառավարական շրջաննե-
րում, որ անկեղծ համարի մեծամասնութեան այն յայտարարու-
թիւնը, թէ ազնականների և կալաւածատերերի կուրիաները հար-
կաւոր են չքաւոր երկրագործին շահերի պաշտպանութեան և հողու-
քանչիւնների շահագործութիւններից ազատելու համար: Ո՞ւմ կարող
են համոզել, որ հարկային ցեղը մերժել է ճշմարիտ քաղաքական
կոնիւնկտուրային յարմարելու: Նպատակով: Ո՞ւմ յայտնի չէ, որ
իշխանութիւնը ինքը կողմակից է այդպիսի ցեղի և պարզորոշ
կենդանի անել է խորհրդաժողովին առաջարկած իր վիճակագրական
ֆինանսական նիւթերի նախաքանակ: «Գործադրել Անդրկովկասում
այդպիսի ցեղը (հողային. իմք.), ինչ չափով էլ նա սահմանած լի-
նի, անպայման անցանկալի է, քանի որ այս երկրում գոյութիւն
ունի հողային սեփականութեան և կուրտուրաների ծայրայեղ բազ-
մապիսութիւն, որին համապատասխանում են հողի արժէքի տար-
բերութիւնները ոչ միայն գաւառի, այլ և յաճախ միևնոյն գիւղա-
կան հասարակութեան սահմաններում:

Ահա, ոչպէս է «կոնիւնկտուրան» Անդրկովկասում: Գոյեց տար-
բեր է նա օրէնսդրական հիմնարկութիւններում: Բայց Պետական
Դուռային տրամադրութիւնների մասին էլ հանգստացողից փաստեր
հաղորդեցին: Յամենայն դէպս անշափ ուշադրաւ է և զաւշտա-
կան, որ խորհրդաժողովի մեծամասնութիւնը կենտրոնի տրամա-
դրութիւնների վերաբերման իրեն կովկասեան իշխանութիւնից ա-
նկի իրազեկ է համարում... Եւ իր որոշումներով խորհուրդ է տա-
լիս նրան չափաւոր լինել և յարգել համառոտական շարունդը...

Հաւատում ենք, որ թաթար-վրացական ազնականութեան
ընդը շտապում է, նա շատ է վախենում զեմաստայի ուշացումից:
Բայց շտապում է ոչ այն պատճառով, որ շատ է սիրում իր հայ-
րենիքը և նրա ապագան: Ընդհակառակը, նա գիտէ, որ ուշանալու
դէպքում հանգամանքները կարող են փոխել, կովկասեան նոր իշ-
խանութիւնը կարող է աւելի մանրացնել իրեն հանդիմանող Անդրկով-
կասի իրականութիւնը և նկատել առասպաւն շարունի անգործադրե-
լիութիւնը: Կուրտուրագրե-ազնականները սքանչացած այս խոր-
հրդաժողովի կողմից շտապում են յայտարարել, որ Անդրկովկա-
սում չկան առանձնայատկութիւններ, էական շեղումներ պէտք
չկայ 1890 թ-ի զեմաստայական կանոնադրութեան մէջ: Ազնական
և նախնադատական բոլոր շատ լաւ հասկանում է, որ այդ առանձ-
նայատկութիւնները երևան հանելով, կովկասեան իշխանութիւնը,
ինչ ուղիղ-քաղաքական դաւանանք էլ ունենայ, չի կարող տալ
այդպիսի օրինակներ, որը կարողանա ապահովել թաթար-վրացական
ազնականութեան զերիշխանութիւնը տարող Անդրկովկասում: Այս
զերիշխանութիւնը կարող է իրականանալ միայն պատահաբար, կամ
իրեն արդիւնք օրէնք մի ճարտիկ գործելակերպով:

Ամեն ինչ պարզեց: Գարգեց նաև այն, որ թաթար-վրացա-
կան աշխատ մի պատմական երևոյթ չէ, ինչպէս պնդում էր
«Kavk. Слов»-ի աշխատակից Կար-ի, այլ կատարելապէս մի ի-
րական, մշակած աշխատակցութիւն: Ել աւելի, լոյսի պէս պարզ է,
որ վրաց նախնադատները իրենց վէճը հայերի հետ այլ եւս չեն
սանձաւարաբար Թիֆլիսի ցանցի խնդրով, Հայերի կող-
մից ոչ մի հակաճառութեան չհանդիպելով Թիֆլիսի նահանգի վե-
րաբերմամբ, նրանք նախանձիկ եռանդով հոգ էին տանում, որ
չլինի թէ Ներսիսի նահանգի հայկական մեծամասնութիւնը յան-
կարծ մեծամասնութիւն ունենայ և նաև այդ նահանգի զեմաստայա-
կան ժողովներում: Նրանք երբեք չեն կարող հաշուել, որ լեւոնային
Ղարաբաղի 70% հայութիւնը յանկարծ ունենայ իր թւին համա-
պատասխան ներկայացուցիչական գաւառական զեմաստայներից
թէկուղ մի քանիստ:

Ինչպէս կարելի է... զրանք սաստիկ կը տուժի վրացի ժողո-
վուրդը: Թիւնէթի և Օգուրդէթի վրացի աշխատաւորութիւնը ձե-
ռից էլ գնայ:

Ունի անհրաժեշտ է ստեղծել այնպիսի դրութիւն, որ հայերը
ոչ մի տեղ Անդրկովկասում, թէկուղ էլ միայն վանքի շուրջը, թէ-
կուղ Վարանդայի և Խաչենի բարձունքներում, ոչ մի տեղ մեծա-
մասնութիւն չունենան:

Գարգեց, շատ բան պարզեց հայերի համար...

Ջրպետների պաշտպանութիւնը ոչ այլ
ինչ է, քան զիմակաւորած ձգտում
զերկաւորութիւն տալու առանձին ազ-
գերի: Մինչ հայ ազգաբնակչութիւնը
ցրած է ամբողջ Կովկասում, մուսու-
լման և վրացի ժողովուրդները ապ-
րում են կոմպակտ մասաներով: Եւ
1890 թ-ի զեմաստայ կը դառնայ Կով-
կասում կամ մուսուլման, կամ վրացի
ազնականութեան զեմաստայ, քաղաք-
ները, աւելի կուրտուրական տարրեր
կը կազմեն չնչին փոքրամասնութիւն:
Ազգային յաւակնութիւնները զրգե-
ցին խորհրդաժողովին մերժել համա-
նորոգչութեան զեմաստայ, ինչպէս
դաւանական շահերը հարկադրեցին թա-
ղել զիշխանական զեմաստայ:

Թուով է, թէ վրացի - մահաճողական
ազնականութեան բոլոր վրաց ծա-
ռայութիւն մասուցեց զեմաստայական
վերանորոգչութեան գործին Կովկա-
սում: Նա ոչ թէ պարզապէս, այլ
ընդհակառակը բարդացրեց և ճեղ-
քեց ռեֆորմը, ստեղծելով մի լաւ
շիւթ, որի յետև հեղափոխութեան կա-
րող են թագնել բոլոր նրանք, ովքեր
ժամկէտ յայտն ունեն յապաղեցնելու
վերանորոգչութիւնը:

„ՀՈՐԻՋՈՒՄ“ ԹԵՄԱԿՆԵՐԻՅ

Մուր, 12 ապրիլի
Խուրի և Մասունի ժողովուրդն քա-
ւականաչափ հայեր ողջ մնացեր են:
Ներկայիս Մշոյ մէջ 15 հազար (?) խմբ.)
փախստականներ կան: Մշոյ այն
գիւղերն ալ կը գտնուին թէ մեր
մարդիկ և թէ զիւրերը ու երեսներ:
Թէ քաղաքը և թէ գիւղերը բոլորն
ալ աւերակ դարձած են: Մշոյ մէջ
մնացել է միայն 150 տուն թիւրք
ընտելութիւն: Ամայի և աւերակ են
նաև քիւրդերու գիւղեր:
Ճանապարհին, մարտ 31-ին, Հաջիկ
գիւղի լեռան մէջ հանդիպեցանք 400-
է աւելի զինւած բերդերու յարձակ-
ման ամբողջ 4 ժամ տևող կռիւն յե-
տոյ զիւրերը փախան, թողնելով
35-40 զինւոր և 300 հատ առն ոչ-
խար և տաւար, իսկ մենք ունեցանք
4 սպանած և 2 վիրաւոր:

Վ. Կ.

Վաղարշապատ, 9 մայիսի

Այսօր Մուշի և Խնուսի շրջանից
այստեղ վերադարձաւ Մուսկալի Հայ-
կական կոմիտէի լիազոր թղթակից Յա-
նեսեանը: Երբեք իր հետ 87 զորքով:
Սրտամտիկ և յուզիչ տեսարան էր
ներկայացնում այն մոմենտը, երբ
այստեղի փախստականներից եօթն
հոգի յանկարծակի գտան իրենց հա-
րազատ գաւառներին: Բոլոր զորքերն
սեղադրութեան Աշտարակի Շուտով
պատրաստ է նաև թ. Աթաբեկները,
որը ժողովել է մօտ հազարը որը երե-
խաներ: Բոլոր զորքերը խնամելու են
Մուսկալի Հայկական կոմիտէի հաշ-
ուով:

Ճեմարանի շէնքը արդէն դատարկել
է և շուտով կը սկսին հիմնական վե-
րանորոգչութիւնները:

Թ.

Եղգում, 4 մայիսի

Նախնեցեալ օրը տեղիս մի թիւր-
ք տանից, աղբիւրից ջուր բերելու
պարտաւորով, փախել էր գիւղերից:
Կարելիք բնակչութիւն օր. Աղաւնի Ան-
տոնեսանը, որին ըսելի կերպով ծը-
նողներից խել են անցնող տարի
տեղիս հայ ժողովրդին տեղական ա-
նելիս: Ինչպէս օր. Աղաւնի պատմում,
իր նամը զմեզի տեղիս թիւրք շատ և
շատ է, մասնաւոր զմեզ հասանալի ե-
րեսներին: Մինչև այժմ տեղիս թիւր-
քեր պահել են նոյնիսկ մի հայ տղա-
մարդի, մօտ 35 տարեկան, սպառնա-
լիքներով աշխատեցրել են և նա ոչ
մի հնարաւորութիւն չի ունեցել փախ-
չելու: Նա փախել է քաղաքակ կռի-
ւունքով իր տեղիս հետ: Հարկաւոր
է միջոցներ գտնել թիւրքաց առ-
նելից դուրս հանելու բռնութեամբ
կրօնափոխ եղանակներ:

Գառնգին

ԳԵՐԻՆԵՐԻ ԴԻՄՈՒՍ

Սիգան, 22 ապրիլի

Քաղաքիս մէջ գտնող հայերի մէկ
ու կէս տարի կընէ այս տեղիս կը
տանջենք, սակայն մէկը չկայ որ մեր
ցուրտ դարձան ըլլայ: Ոչ թէ մենք
հինգ հայեր, հազար անգին Սիպիլիոյ
կողմը գտնող 500 հայերը միևնոյն
վիճակի են: Մեր քաղաքը շարունակ
Քրիստոսի շարունակեցնել ալ բան մը
չէն եղաւ:

Մահաճողական և վրացական ազնա-
կանութեան բոլոր ցուց տեղիս, թէ քա-
ղաքն աւ հետու է ազգային հարցի
մէջ պետական շահերի ճշմարիտ ըմ-
բռնութիւնը: 1890 թ-ի դատական ա-

Բաւական թող սեպն թիւրքին մե-
զի տաւ ներութիւնը...
Կը խնդրենք, որ մեր կողմէն ծա-
նուցանէք զործակաւոր մարմիննե-
րուն: ոչ թէ մեզ վրայ է որ կը խոր-
հենք, ապա ուր ուրեք մեզի պէս մը
կայ, անոր համար ալ կը խորհենք

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՍԵԿՐԵՏԱՆԵՐՈՒՄ

Կազմակերպել կոմիտէն խնդիր է
յարուցել հիմնելու պատերազմից մնա-
ւածներին օգնող հայկական կազմա-
կերպութիւններին համագործակցութիւն
խորհուրդ: Իբրև կենտրոնական մար-
մին, Այդ խորհրդի կազմի մէջ մտնում
են Կաթողիկոսի հովանաւորութեան
տակ գտնւած «Նորարարական» Օգ-
նութեան բոլոր կազմակերպութիւն-
ներն ու կոմիտէները:

Գործադրական սեկցիայում, Կովկասի
Հայոց Ազգադրական ընկերութեան
քարտուղար Լալայեանի նախագահու-
թեամբ, Ալեքսանդրապոլի պատգամա-
ւոր Ռաշադեանի ղեկավարման համա-
ձայն, որոշւած է հայ փախստական-
ների զաւակների համար կազմակեր-
պել մանկապարտէզներ և տարական
զարգացնել եկեղեցական ծխական զը-
րոցների ծրագրով և փախստական
թիւրքահայ ուսուցիչներով:

Որքերի խնամակալութեան խնդիր
վերաբերմամբ ցանկութիւն է յայտ-
նւած թուցիկ խմբի կազմել, որոնք
պէտք է գնան ուսուցիչ զորքերի ետե-
ղանք երեխաներին ընդունելու և
որոշանքներում տեղաւարելու համար:

Իրաւաբանական սեկցիայի գծից
փախստականների իրաւաբանական
օգնութիւն ցույց տալու պայմանները
և խնդիր յարուց օտարազգայական
հողատիրութեան վերաբերալ օրէնքը
կիրառելու: Թիւրքիայից գաղթած հայ
ծխախոտարդների վերաբերմամբ
Գիւղատնտեսական սեկցիայում լըս-
ւած են Սողոմոնեանի և Թեղեղաշ-
ունի ղեկընդորդը: Փախստականների
տնտեսութիւնը վերականգնելու խնդիր
վերաբերմամբ վճռւած է Հայկական

Ինչ հայ և հայրենակից եղբայրներ
ի սէր ազգութեան և ի սէր ըրիտա-
նէութեան թող այս խնդրանքին ա-
նակնիք ետև չի նետեն, ժողովի ժամա-
նակ օրակարգի մը ալ մեզի թող ան-
ցունեն:

Գերբէ Խարբերդի, Գալակ
Կարենի, Պետրոս Մարգարեցի,
Արշակ Պալապուրի, Գասպար
Մանազկերտցի:

Կենտրոնական կոմիտէին կից կազմա-
կերպել գիւղատնտեսական սեկցիա
գիւղատնտեսական օգնութիւն հասց-
նելու համար: Մարգարեցի է կազ-
մակերպել Կովկասում գիւղատնտեսա-
կան կուրսեր, փորձնական դասեր,
արհեստանոցներ հասակաւորների և
զարգութեամբ ապաստարաններ անշափ-
հասների համար: Յանկալի է համար-
ւած կազմակերպել, բացի դրամական
օգնութիւնից, փոխառութիւն աւելի
ունենող հողատերերի և առևտրական-
ների համար, հիմնել կօօպերատիւներ
և մթերանոցներ բնակչութեանը սեր-
մացու, գործիքներ և լծկան անասուն-
ներ մատակարարելու համար:

Համագործակցող կազմութիւն շնորհա-
ւորական հետազոտութիւն է ստացել, ի
միջի այլոց Բաբի Մարգարեցիական
ընկերութիւնից, Կանանց կոմիտէից,
Կուրտուրական միութիւնից, Նովոնե-
կասկից: Դոնի պոլիտեխնիկումի հայ
ուսանողներից, Թիֆլիսի փախստա-
կանների օգնութեան գլխաւոր լիազոր
գնւ. մայր Բաժմանից, Գաղաքների
Միութեան Կովկասեան կոմիտէի նա-
խագահ Պետրոսեանից: Պարզից ֆը-
րանսեան հետազոտող շնորհաւորանք
է ուղարկել Պոլսու Նուբար փաշան: (Գ.
Հ. Գ. յատուկ թղթ.):

Գ. Համբ. Մեխենիսի մի հետազոտից
Գետորդալի հայկական համագործա-
րէ մասին—որի մարմանները ենթա-
ւած են արդէն—տեղեկանում եւր ի
միջի այլոց, որ համագործակցող բաց-
ւել է շնորհալից Թաթարական կուրսե-
անից, պարզեցնելու 130 պատգամա-
ւորների և անգին թուր հրաւիրած-
ները:

ԳԱՏԵՐԱԶՄ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

(ԳՅՏ. ՀՆՈ. ԳՈՐԵ.)

ԳԵՐ. ԿՐԱՍՆԱՍԱՐԻ ՇՏԱՐԻՅ

12 մայիսի

Արեւմտեան նախա. — Դարդէն
կողմը արեւմտեան շրջանում գը-
բմանցները, թիւրքաթալիս ու-
ժեղ ուժաւորութիւնից յետոյ,
յարձակման դիմելին և, տապա-
ւելով մեր պահակը, գրաւեցին
մեր քաղաքը: Սեր կորուստներից
մէկը: Մեր կրկնակ հակա-յարձա-
կումով թշնամին դուրս քշեց և
յետ քաղաք դէպի իր խրամա-
ները: Մեր կորուստները չնչին
են: Թշնամին փորձեց յարձակու-
մը կրկնել Կարպիլովի վրայ, Օլիկար
կայարանից դէպի հիւսիս 10 վերա-
հեռաւորութեան վրայ, և կտրել
մեր երկաթալար ցանցերը: Բայց
յետ մղեց մեր կրակով: Մնացած
ճակատի վրայ փոփոխութիւններ
չկան:

Կովկասեան նախա. — Մօսկոյ
ուղղութեամբ թշնամու յարձա-
կումը Ռեանդուլի վրայ յետ էր
վաճած: Մնացած ուղղութիւնների
վրայ էական ոչինչ չի պատահել:
Քրիստոնեանի և Կարպիլովի շր-
ջանում գործող մեր զօրքերը կապ
հաստատեցին անդրկովկասի զօրքերի
հետ Տիգրիս գետի վրայ, Կուր-
է-Ամարայից ներքև: Մայիսի 9-ին
մեր կազմակերպը հասան Միշա-
գետի անդրկովկասի կողմուսի հրա-
մանատարի կայանը:

ՄԵՆԵՍԵԱՆ ՈՒՋՄԱՐԵՄ

ԳԱՐԻՉ, 12 մայիսի. — Երկուշաբ-
ապառնական հարձակումներ: Մա-
սիս ձախ արկի շարժանակում էին
հետևակազօրքի կոնիւնքը Մօսկոյից
դէպի արևելք: Մենք մեր արտիլերիա-
կի կրակով ջանքիս կանգնեցրեք թը-
նամուն, որ փորձում էր յարձակել
հիւսիսի դիմաց: Կետրայ յետոյ մեր
զօրքերն ուժեղ հակա-յարձակումով
նորից գրաւեցին այդ գիւղի հարաւա-
յին ծայրում գտնւած թշնամու խրա-

անցեց մեր արտիլերիայով: Մօսկոյի
միջոցի վրայ թշնամու զօրքը կա-
ւեց մեր կողմից: Տերափոխ ձախ
Անտիկի միջև սովորական հրաձի-
թիւն կայ: Մենք կատարեալ կապ
պահութեամբ պարպեցինք Պոլսի
միջև և Բերդի միջև թշնամին ուժե-
նուր գործադրեց Վալտայից արև-
ելք մեր դիրքերի վրայ, Սուգան
ձորում: Մեր նահանգը դէպի դիմ
զրուսեան գլխաւոր գիծը շարունա-
ւում էր գանդաղօրէն, կատարեալ
կարգապահութեամբ: Կանոնաւոր
տարի հրաձիգութիւն է: Մնացած
կատի վրայ էական ոչինչ չկայ: Թշ-
նամու անդրկովկասեան խրամա-
նից հաճախ կայարանի վրայ: մի քանի
հոգի սպանւեցին: Նիւթական բու-
կան միտ կայ:

ՍԵԿՐԵՏԱՆԵՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱՐ

րի, ամենուհեան անցել է Բագու և հա-
յերէնի դասերը է ասանձնել տեղիս
հայոց դպրոցում: 1896 թվականից
յետոյ, երբ փակեցին հայոց դպրոց-
ները, օրերը միտադամանակ ստիպ-
ւած եղաւ թողնել իր սիրած ապա-
րէզը, ապա 1905 թին, հայոց զը-
րոցները վերադարձան հետո և կրկին
մտաւ մայրենի կրթութիւնը: Մի տարի
պաշտօնավարեց Բագուի թաղային
հետեւաւ տարին, 1906-ին վերականգ-
նելով իր ծառայութիւնը Բագուի հայոց զը-
րոցում, ուր և դասաւանդէ ներկա-
յումս:

Օրերը Մամիկոնեանը մեր այն
հազարավոր ուսուցչութեանցից է, ո-
րոնք հոգով-սրտով ներշնչեցին մա-
րենի ժողովրդի դաստիարակութեան
զարգին ևս սիրուն է հայ դպրոցը,
կապած է նրա հետ իր էութեամբ,
տալի է նրան իր երիտասարդական
տարիները այն խորին գիտակցու-
թեամբ, թէ ազգային լուսաւորութիւն
է մեր ժողովրդի գոյութեան հիմքը:

Բանակինը երկար տարիներ նա ա-
ւանդել է մայրենի լեզու հայ դպրոց-
ներում, սովորեցրել է գլխաւորապէս
առաջին և երկրորդ պատրաստակա-
ներում, որ մի ծանր, դժուարին զործ
է և որ նա տարել է պատուով ու սի-
րով:

Հիայտյա ենք, որ մեր դպրոցաւոր
հասարակութիւնը և մեր ուսուցչու-
թիւնը արժանացն էր ասան հայ վար-
ժաւոր քանակիցանցով գործունէու-
թեան հայոց դպրոցներում, արժանացն
էր ասան երկար տարիներ չմեր ու
բնիկաւոր աշխատանքի տօնին...

Յորինանական հանգստի տեղի կու-
նենայ մայիսի 21-ին, շաբաթ երեկո-
յան, Բագուի հայոց Մարգարիտական
ընկ. դահլիճում:

Յանկեղոցները թող դիմեն այս
հասցեով:

Բագու, Արմանկոստ, Ինսպե-
կտոր Ս. Առօնյա:

Յորինանական Յանկեղոցով

Խմբագիր՝

Ս. ՄԱՆԱՅԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ՅՕՐՈՒՏ ՏՐԱՎՈՐՈՒ ԳԱՂՔԱՆԱ-

ՆԵՐԻ՝

Հայկ. Օլիմպիկ ծննդականները, Ա-

րմանական Օւանան 25-ական կող-

մարտի Մարգարիտ, Միքայիլ Տեր-

եան, Վարդան Քոյսուպեան, Կարապետ

Փիլիսեան, Կարէն Արմանկոստ, Նը-

ւանդ Օրմանեան, Օլիւնի Քորոն-

եան, Մարտիկ Կապուսեան, Արման

Առնան, Արման Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

սեան, Կարապետ Առնան, Մարգի-

տեան, Օլիւնի Քորոնեան, Օլիւնի

Առնան, Մարտիկ Կարապետեան, Մի-

քայիլ Մարգարիտ, Միքայիլ Կապու-

ՅԱՆԿԵՂՈՑՆԵՐ

«ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԲԻՐՈՒՄ»-Ի ԿՈՂՄԻՑ

ՓԼՏԻՆՈՒՄ ԵՆ

Արմանկոստեան Արմանկոստեանը
հանրապետական է
իր մայրը—Բերդուկի, ջոյը—Նուր-
դիկ 15—16 տարու, մարտըրը—Վեր-
գինիա Վարդանեան և Մարթա ու Ռե-
նդա Բարսեղեանը, զեռին—Գրիգոր
Բարսեղեան և նրա կինն ու երեխան—
Համան ու Վրթանէս:

Բերդուկի Սեփեմբերիմ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

ՍԵՖԵՐԻ

Հ Ր Ա Ր Ե Ր

Բեմակալ Առաջնորդի Կարգադրութեամբ առաջիկայ կրակի, մայիսի

15-ին, ս. պատարագից յետոյ, ժամը 12-ին, Քիֆիսի Վանքի աւագ եկեղե-
ցում լինելու է ծխական ժողովը ընտրելու իր պատկերակ ծխականները, ո-
րոնք պէտք է ընտրեն հոգաբարձուներ Յովնանեան-Մարիամեան օրերոցայ
միջակարգ դպրոցի համար:

Ուստի յայտնում են Նոյն եկեղեցու իրաւասու ծխականներին՝ ներկայ
լինելու մասնակցել ընտրութեանը:

Քիֆիսի Վանքի աւագ եկեղեցու աւագ երէց՝ Երզնկա ա. ք. Երզնկեան:

595

ՅԵՐ ՈՒՍԿԱՐԴՈՒԹԵԱՆԸ

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐ-ԸՆԹԵՐՑՈՂՈՒՂՆԵՐ

Յեզ Կարապետեանի և արուստ Կիլիկիայի անկումայի 3 հազարահաւ և արժեքաւոր
նկարները Հայաստանի, որոնք անունները սերտորէ կապած են անցաւի և ներկայի հետ:

Ժամանակը—պայմանները—մանկեր բարեկարգ են:

Հենց Յեզ Կարապետեան մի յետադէր վարան, յետ կիլիկիայի գրեթէ և ձեռք կապեցին 3
հաւ փղարկեալները պատրաստած նկարներ. 1) Մայր-Հայաստան, 38x50 սանտ., ապ. արուստ,
Քիրմա Union Prage. 2) Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայաստանի, 65x100 սանտ., ապ. արուստ,
Քիրմա Emil Pinkau C-o. Leipzig. 3) Հայ կամարների առաջնորդ Աղաբեկի, 36x50 սանտ.,
ապ. Քիրմա Otto Appin. Գանձերը, զորոք ուղարկել Թիֆլիս, I. T. Մորսիսի, քրտ.
Կոստանթնուպոլիս, Բանկա. 615 10-2

Կնիգոյատեւստւո յՅԵԶԺԱ՝ Ն. Ն. Օրֆենովա

ՄՈՍԿՎԱ, Տիմոնովա, ճ. 20-ա.

«Արմանկոստեան» (Յ. Վեսելովսկի, Ա. Դիվելեգով, Ս. Կարա-Մուրա,
Կ. Կոստանիչ, Ս. Սիմոնյան, Վ. Կոմարով, Ա. Կոմարով). 2-օր
իզ. Մ. 1 ր. 50 Կ. «Դոստոյա՛ն Բրոնզայի անկումայի, գլխաւոր ծխականները, ո-
րոնք պէտք է ընտրեն հոգաբարձուներ Յովնանեան-Մարիամեան օրերոցայ
միջակարգ դպրոցի համար:

Ուստի յայտնում են Նոյն եկեղեցու իրաւասու ծխականներին՝ ներկայ
լինելու մասնակցել ընտրութեանը:

Քիֆիսի Վանքի աւագ եկեղեցու աւագ երէց՝ Երզնկա ա. ք. Երզնկեան:

595

Կնիգոյատեւստւո յՅԵԶԺԱ՝ Ն. Ն. Օրֆենովա

ՄՈՍԿՎԱ, Տիմոնովա, ճ. 20-ա.

«Արմանկոստեան» (Յ. Վեսելովսկի, Ա. Դիվելեգով, Ս. Կարա-Մուրա,
Կ. Կոստանիչ, Ս. Սիմոնյան, Վ. Կոմարով, Ա. Կոմարով). 2-օր
իզ. Մ. 1 ր. 50 Կ. «Դոստոյա՛ն Բրոնզայի անկումայի, գլխաւոր ծխականները, ո-
րոնք պէտք է ընտրեն հոգաբարձուներ Յովնանեան-Մարիամեան օրերոցայ
միջակարգ դպրոցի համար:

Ուստի յայտնում են Նոյն եկեղեցու իրաւասու ծխականներին՝ ներկայ
լինելու մասնակցել ընտրութեանը:

Քիֆիսի Վանքի աւագ եկեղեցու աւագ երէց՝ Երզնկա ա. ք. Երզնկեան:

595

Կնիգոյատեւստւո յՅԵԶԺԱ՝ Ն. Ն. Օրֆենովա

ՄՈՍԿՎԱ, Տիմոնովա, ճ. 20-ա.

«Արմանկոստեան» (Յ. Վեսելովսկի, Ա. Դիվելեգով, Ս. Կարա-Մուրա,
Կ. Կոստանիչ, Ս. Սիմոնյան, Վ. Կոմարով, Ա. Կոմարով). 2-օր
իզ. Մ. 1 ր. 50 Կ. «Դոստոյա՛ն Բրոնզայի անկումայի, գլխաւոր ծխականները, ո-
րոնք պէտք է ընտրեն հոգաբարձուներ Յովնանեան-Մարիամեան օրերոցայ
միջակարգ դպրոցի համար:

Ուստի յայտնում են Նոյն եկեղեցու իրաւասու ծխականներին՝ ներկայ
լինելու մասնակցել ընտրութեանը:

Քիֆիսի Վանքի աւագ եկեղեցու աւագ երէց՝ Երզնկա ա. ք. Երզնկեան:

595

Կնիգոյատեւստւո յՅԵԶԺԱ՝ Ն. Ն. Օրֆենովա

ՄՈՍԿՎԱ, Տիմոնովա, ճ. 20-ա.

«Արմանկոստեան» (Յ. Վեսելովսկի, Ա.